

Kompletterande bestämmelser till EU-förordningen om internationell roaming

Promemorians huvudsakliga innehåll

I promemorian, som har utarbetats inom Näringsdepartementet, lämnas förslag till ändringar av lagen (2003:389) om elektronisk kommunikation som behövs för att komplettera Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 531/2012 av den 13 juni 2012 om roaming i allmänna mobilnät i unionen.

Det föreslås att Post- och telestyrelsen ges möjlighet att dels meddela förelägganden och förbud mot den som inte följer reglerna i EU-förordningen, dels pröva tvister som har samband med skyldigheter enligt förordningen.

Lagändringen föreslås träda i kraft den 1 mars 2013.

Innehållsförteckning

1	Bakgrund	3
2	Förslag till lag om ändring i lagen (2003:389) om elektronisk kommunikation	4
3	EU-förordningen om internationell roaming	5
4	Tvistlösning	6
5	Tillsyn	7
6	Konsekvenser	7

1 Bakgrund

Den 13 juni 2012 antog Europaparlamentet och rådet förordning (EU) nr 531/2012 om roaming i allmänna mobilnät i unionen¹. Förordningen trädde i kraft den 1 juli 2012. Den utgör en omarbetning av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 717/2007 av den 27 juni 2007 om roaming i allmänna mobila kommunikationsnät i gemenskapen. Av förordning (EU) nr 531/2012 följer att medlemsstaterna ska fastställa regler om tvistlösning och om sanktioner vid överträdelser av förordningen. Regler om sanktioner ska anmälas till Europeiska kommissionen senast den 30 juni 2013.

I denna promemoria, som har utarbetats inom Näringsdepartementet, lämnas förslag till de lagändringar som behövs för att komplettera förordning (EU) nr 531/2012.

¹ EUT L172, 30.6.2012, s. 10 (Celex 32012R0531).

2 Förslag till lag om ändring i lagen (2003:389) om elektronisk kommunikation

Härigenom föreskrivs att 7 kap. 3 a och 10 §§ lagen (2003:389) om elektronisk kommunikation ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 kap.

3 a §²

Tillsynsmyndigheten får meddela de förelägganden och förbud som behövs för att de skyldigheter som anges i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 717/2007 av den 27 juni 2007 om roaming i allmänna mobila kommunikationsnät i gemenskapen ska följas. Förelägganden och förbud får förenas med vite.

Tillsynsmyndigheten får meddela de förelägganden och förbud som behövs för att de skyldigheter som anges i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 531/2012 av den 13 juni 2012 om roaming i allmänna mobilnät i unionen³ ska följas. Förelägganden och förbud får förenas med vite.

10 §⁴

Uppkommer det en tvist mellan dem som tillhandahåller elektroniska kommunikationsnät eller kommunikationstjänster eller tillhörande tjänster, eller mellan en sådan aktör och ett företag som drar nytta av en skyldighet i fråga om samtrafik eller andra former av tillträde, får en part hänskjuta tvisten för avgörande av tillsynsmyndigheten, om

1. tvisten har samband med skyldigheter som följer av denna lag eller av föreskrifter, tillståndsvillkor eller beslut om förpliktelser som meddelats med stöd av lagen eller som följer av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 717/2007, eller

1. tvisten har samband med skyldigheter som följer av denna lag eller av föreskrifter, tillståndsvillkor eller beslut om förpliktelser som meddelats med stöd av lagen eller som följer av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 531/2012, eller

2. tvisten i övrigt rör villkor för samtrafik eller andra former av tillträde.

Myndigheten ska så snart som möjligt besluta i de frågor som tvisten gäller. Beslutet ska meddelas senast fyra månader från det att begäran kom in till myndigheten, om längre tid inte är nödvändig med hänsyn till tvistens omfattning eller andra särskilda omständigheter.

Denna lag träder i kraft den 1 mars 2013.

² Senaste lydelse 2011:590.

³ EUT L 172, 30.6.2012, s. 10 (Celex 32012R0531).

⁴ Senaste lydelse 2011:590.

3 EU-förordningen om internationell roaming

Roaming innebär att någon använder sin mobiltelefon utanför sin operatörs nät, som besökare i ett annat nät. Ett exempel är internationell roaming, dvs. möjligheten att ringa och ta emot samtal i utlandet. Mobiloperatörer sluter avtal sinsemellan för att tillhandahålla en sådan funktion. Den operatör som har avtal med slutkunden (hemmanätsoperatören) kan då debitera samtalet på den ordinarie teleräkningen, och ingen utländsk räkning behöver skickas till slutkunden.

Regler på EU-nivå om internationell roaming har funnits sedan Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 717/2007 av den 27 juni 2007 om roaming i allmänna mobila kommunikationsnät i gemenskapen trädde i kraft den 30 juni 2007. Syftet med den regleringen var att se till att användare av allmänna mobiltelefonnät under resor inom unionen inte betalar orimligt höga priser för roamingtjänster när de ringer eller tar emot samtal. Syftet är att bidra till en väl fungerande inre marknad och samtidigt åstadkomma en hög konsumentskyddsnivå, säkerställa konkurrensen mellan mobiloperatörerna och bevara drivkrafter för innovation och konsumenternas fria val. Förordningen innehöll bestämmelser om vilka högsta avgifter (pristak) mobiloperatörer får ta ut för internationella roamingtjänster för rösttelefonisamtal som rings eller tas emot inom unionen. Förordningens pristak gällde både de avgifter som nätoperatörerna på grossistnivå tar ut av varandra och de avgifter som hemmanätsoperatörerna tar ut av slutkunden. Genom förordningen infördes det också bestämmelser som syftar till ökad insyn i priser och förbättrad tillgång till information om avgifter för användare av roamingtjänster inom unionen.

Förordningen ändrades 2009 så att pristak infördes på grossist- och slutkundsnivå också för sms-meddelanden. Pristak infördes också på grossistnivå för paketförmedlade datatjänster.

Förordning (EG) nr 717/2007 har nu omarbetats och ersatts av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 531/2012 av den 13 juni 2012 om roaming i allmänna mobilnät i unionen, i fortsättningen benämnd EU-förordningen.

Genom EU-förordningen sker successivt ytterligare sänkningar av de gällande pristaken under 2012, 2013 och 2014. Pristak införs också på slutkundsnivå för paketförmedlade datatjänster.

I EU-förordningen fastställs dessutom regler som möjliggör separat försäljning av reglerade roamingtjänster, så att slutkunden kan välja en annan operatör för roamingtjänsten än för den nationella mobilkommunikationstjänsten. Det fastställs också villkor för tillträde på grossistnivå till allmänna mobilnät, så att alternativa roamingoperatörer ska kunna etablera sig på marknaden i syfte att tillhandahålla roamingtjänster. Vidare innehåller förordningen bestämmelser som syftar till ökad insyn i priser och förbättrad tillgång till information om avgifter för användare av roamingtjänster.

EU-förordningen trädde i kraft den 1 juli 2012 och gäller till och med den 30 juni 2022. Förordningen är bindande och direkt tillämplig i med-

lemsstaterna. Av artikel 17.1 och 18 i förordningen följer dock att den behöver kompletteras med nationella bestämmelser om tvistlösning och tillsyn.

4 Tvistlösning

Förslag: Tillsynsmyndigheten enligt lagen om elektronisk kommunikation ges möjlighet att pröva tvister enligt EU-förordningen om roaming i allmänna mobilnät i unionen.

Skälen för förslaget: Enligt artikel 17.1 i EU-förordningen ska tvister mellan företag som tillhandahåller elektroniska kommunikationsnät eller kommunikationstjänster i en medlemsstat och som rör skyldigheter enligt EU-förordningen, lösas i enlighet med de tvistlösningsförfaranden som har fastställts i artiklarna 20 och 21 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/21/EG om ett gemensamt regelverk för elektroniska kommunikationsnät och kommunikationstjänster (ramdirektiv)⁵, senast ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/140/EG⁶. En motsvarande regel fanns också i artikel 8.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 717/2007.

Artiklarna 20 och 21 i ramdirektivet har genomförts genom 7 kap. 10, 11 och 13 §§ lagen (2003:389) om elektronisk kommunikation, förkortad LEK. Enligt 7 kap. 10 § LEK ska tvister mellan dem som tillhandahåller elektroniska kommunikationsnät eller kommunikationstjänster eller tillhörande tjänster, och som har samband med skyldigheter som följer av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 717/2007, prövas av Post- och telestyrelsen. Om det med hänsyn till tvistens beskaffenhet är lämpligare får myndigheten enligt 7 kap. 11 § LEK i stället för att ta upp en tvist till prövning hänskjuta den för medling. Om medling har pågått i fyra månader eller avbrutits dessförinnan utan att parterna kommit överens, ska myndigheten på ny ansöka av någon av parterna pröva tvisten enligt 7 kap. 10 § LEK. Om en tvist som har hänskjutits till Post- och telestyrelsen enligt 7 kap. 10 § LEK också har hänskjutits till en eller flera tillsynsmyndigheter i en annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, ska Post- och telestyrelsen enligt 7 kap. 13 § LEK samordna sina insatser med den eller de utländska myndigheterna. Post- och telestyrelsen får också begära att organet för europeiska regleringsmyndigheter för elektronisk kommunikation ska yttra sig över vilken åtgärd som ska vidtas för att lösa tvisten.

Kravet i artikel 17.1 EU-förordningen på att tillhandahålla tvistlösningsförfaranden motsvarar det krav som tidigare fanns i artikel 8.1 i förordning (EG) nr 717/2007, och som kompletterats med bestämmelser i 7 kap. 10 §§ LEK. För att uppfylla kraven i EU-förordningen bör därför hänvisningen i 7 kap. 10 § LEK till Europaparlamentets och rådets

⁵ EGT L 108, 24.4.2002, s. 33 (Celex 32002L0021).

⁶ EUT L 337, 18.12.2009, s. 37 (Celex 32009L0140).

förordning (EG) nr 717/2007 ändras så, att den i stället avser Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 531/2012.

5 Tillsyn

Förslag: Tillsynsmyndigheten enligt lagen om elektronisk kommunikation ges möjlighet att meddela förelägganden och förbud mot den som inte följer reglerna i EU-förordningen om roaming i allmänna mobilnät i unionen.

Skälen för förslaget: Enligt artikel 18 i EU-förordningen ska medlemsstaterna fastställa regler om sanktioner för överträdelser av förordningen och vidta alla åtgärder som är nödvändiga för att se till att de tillämpas. Sanktionerna ska vara effektiva, proportionella och avskräckande. En motsvarande regel fanns också i artikel 9 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 717/2007.

För att uppfylla kravet på sanktioner i förordning (EG) nr 717/2007 har det införts bestämmelser i 7 kap. 3 a § lagen (2003:389) om elektronisk kommunikation, förkortad LEK, som innebär att Post- och telestyrelsen får meddela de förelägganden och förbud som behövs för att de skyldigheter som anges i förordningen ska följas. Förelägganden och förbud får förenas med vite.

Kravet i artikel 18 i EU-förordningen på att fastställa regler om sanktioner motsvarar det krav som tidigare fanns i artikel 8.1 i förordning (EG) nr 717/2007, och som kompletterats med bestämmelser i 7 kap. 3 a § LEK. För att uppfylla kravet i EU-förordningen bör därför hänvisningen i 7 kap. 3 a § LEK till Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 717/2007 ändras så, att den i stället avser Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 531/2012.

6 Konsekvenser

EU-förordningen behöver kompletteras med nationella regler om tvistlösning och sanktioner. Eftersom EU-förordningen är bindande och direkt tillämplig i medlemsstaterna saknas alternativ till lagstiftning.

Behovet av tillsyn över mobiloperatörernas efterlevnad av den tidigare gällande förordningen har varit begränsat. Det har inte heller hänskjutits någon tvist enligt förordningen till Post- och telestyrelsen för avgörande. Den nya förordningens bestämmelser om tillträde på grossistnivå och separat försäljning av roamingtjänster kan komma att skapa behov av viss tillsyn från Post- och telestyrelsen. Sådana arbetsinsatser bedöms dock rymmas inom befintliga ramar.

Såvitt känt har förvaltningsdomstolarna inte handlagt några mål enligt den tidigare gällande förordningen. De nya bestämmelserna bedöms ge upphov till högst något eller några enstaka mål per år. Handläggningen av sådana mål ska därför rymmas inom befintliga anslag.

Förslaget saknar konsekvenser i övrigt.

